

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Rebeja împotriva Autorității Naționale de Integritate privind contestarea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea de contencios depusă de Radu Rebeja s-a respins ca fiind neîntemeiată,

(Dosarul nr. 3ra-549/23

NR. PIGD 2-2200816-01-3ra-21082023)

<p>Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Redarea circumstanțelor de fapt și de drept în recurs nu poate constitui temei de admisibilitate.</p>

Prima Instanță: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,)

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 noiembrie 2021, Radu Rebeja a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 343/16 din 28 octombrie 2021.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 10 noiembrie 2021, a recepționat copia actului de constatare nr. 343/16 din 28 octombrie 2021, emis de Autoritatea Națională de Integritate, prin care s-a constatat că reclamantul a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a mandatului de ex-deputat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova validat la 19 decembrie 2019 și a funcției de președinte în cadrul Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

3. A considerat că actul de constatare este eronat, nefondat, lipsit de suport normativ și factual, rezultat din aprecierea subiectivă și incompletă a probelor și a legislației în vigoare, urmând a fi anulat integral.

4. Astfel, a menționat că potrivit legislației în vigoare, calitatea de deputat este compatibilă doar cu exercitarea activității didactice sau științifice retribuite, adică, dacă titlul oneros al funcției derivă expres din prevederile legii, această funcție nu poate fi considerată retribuită.

5. A arătat că prin hotărârea Curții Constituționale din 19 decembrie 2019, atunci când a fost validat mandatul deputatului în Parlamentul Republicii Moldova a lui Radu Rebeja, activitatea asociațiilor obștești era reglementată de Legea nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, sub imperiul acestei legii fiind înregistrat și statutul Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS”.

6. A invocat că conform pct. 1.1, 1.7, 1.8, 4.18, 5.1, 5.3, 6.1 din Statutul Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS”, asociația este o asociație obștească neguvernamentală, apolitică, nonprofit, de utilitate publică, asociații va folosi întregul venit de la activitatea sa în scopurile prevăzute în statut. Fondatorii asociației devin pe deplin membri ai asociației. Fiecare membru al asociației achită anual cotizația de membru în mărime de 100 lei. Cuantumul cotizației de membru poate fi modificat prin decizia Consiliului de Administrație. Patrimoniul Asociației se formează inclusiv din cotizațiile de membru: de aderare – 100 lei, anuale – 100 lei. Președintele

asociației este ales de Adunarea Generală pe un termen de 10 ani, este concomitent și președintele Consiliului de administrație.

7. A insistat că din prevederile statutului Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS” și prevederile Legii cu privire la asociațiile obștești, rezultă cert că asociația respectivă este o persoană juridică necomercială, nonprofit, de utilitate publică, neguvernamentală și apolitică, membrii acesteia fiind aleși în Consiliul de administrare, iar Președintele desfășoară o activitate voluntară care nu este recompensată material.

8. A susținut că din analiza prevederilor Codului muncii, se poate de concluzionat că funcțiile nu pot fi exercitate în afara existenței unui contract de muncă individual, care la rândul său include și clauza obligatorie referitoare la condițiile de retribuire a muncii, inclusiv salariul funcției sau cel tarifar, suplimentele, premiile și ajutoarele materiale.

9. A menționat că, la caz, Radu Rebeja nu a fost și nu este angajat remunerat în funcția de Președinte al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS”, funcția de președinte al asociației rezultând din calitatea sa de membri și fondator al asociației și în principiu, această funcție rezultă din dreptul la libera asociere, garantat de CtEDO și Constituție.

10. A afirmat că caracterul neremunerabil al funcției de președinte al asociației obștești, funcție deținută de fondatorul și membrul acestei asociații, rezultă însăși din sensul și scopul Legiui nr. 837/1996 și statutul asociației. Doar persoanele angajate de către asociația obștească în baza unui contract individual de muncă au dreptul la remunerarea muncii. Fondatorii, membrii asociației obștești obțin și dețin funcția de președinte nu în baza unui contract individual de muncă, dar în urma alegerii în această funcție și legea nu stabilește că această funcție este remunerabilă, invers, din sensul legii rezultă că membrii asociației nu pot fi retribuiți pentru activitatea lor în cadrul asociației.

11. A relatat că incompatibilitățile mandatului de deputat sunt reglementate și de legea specială la art. 3 din Legea despre statutul deputatului în Parlament, și anume, mandatul de deputat este incompatibil cu: funcția de Președinte al Republicii Moldova; funcția de membru al Guvernului; funcția de Avocat al Poporului, de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului; funcția de ales local; exercitarea oricărei alte funcții remunerate, inclusiv a funcției acordate de un stat străin sau organizație internațională, cu excepția activității didactice și științifice desfășurate în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.

12. A opinat că nu există nici o incompatibilitate, dreptul constituțional la libera asociere în asociații obștești (necomerciale) nu este în nici un fel restrâns pentru deputați. Deputații pot fi fondatori, membri și să dețină diverse funcții neremunerate în cadrul asociațiilor obștești.

13. Astfel, a invocat că deținerea mandatului de deputat și deținerea calității/funcției de fondator, membru și președinte a asociației obștești nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

14. A considerat că sunt eronate concluziile inspectorului de integritate precum că în speță pot fi aplicate prevederile Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, aprobat prin ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 7 mai 2019 și Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 3 martie 2014, or, din pct. 2 al Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, rezultă că obiectivul principal al CAEM-2 este de a oferi statisticienilor un set de categorii de activități economice care pot fi utilizate în colectarea și prezentarea datelor statistice clasificate activități economice, utilizarea acestuia în alte scopuri decât cele statistice, ținând de responsabilitatea instituțiilor respective.

15. A remarcat că inspectorul de integritate nu a motivat în nici un mod motivele pentru care a decis să aplice prevederile CAEM Rev.2 în scopul de a stabili caracterul remunerabil/neremunerabil al funcției de președinte al asociației obștești, inclusiv, a omis să aibă în vedere regulile de elaborare normativă stabilite în Legea cu privire la actele normative.

16. A menționat că CAEM Rev.2, nu este un act normativ adoptat în scopul punerii în aplicare și executării Legii nr. 133/2016, Legii nr. 132/2016 sau a Codului Muncii, sat a Legii nr. 837/1996 sau a Legii nr. 39/1994.

17. A afirmat că din textul actului și materialele dosarului administrativ lipsește dovada că Asociația Obștească „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS” este un club sportiv, or, modalitatea de constituire a clubului sportiv este reglementată de Legea cu privire la cultura fizică și sport, și în acest context, Asociația Obștească „Academia de Fotbal Radu Rebeja-LIMPS” nu este un club sportiv.

18. Totodată, a considerat că inspectorul neîntemeiat a aplicat și prevederile Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, or, din pct. 1 al CORM rezultă că clasificatorul este destinat pentru soluționarea unui cerc larg de probleme ce fac obiectul reglementării relațiilor sociale și de muncă, precum și a celor ce țin de aprecierea stării și dinamicii schimbărilor în structura forței de muncă, analiza și prognoza indicatorilor în domeniul utilizării forței de muncă și instruirii profesionale.

19. A mai indicat că CORM nu este lege, este un act normativ emis de o autoritate publică centrală, iar dreptul/obligatia de remunerare conform legii rezultă doar din legislația muncii, doar în cazul existenței unui contract individual de muncă sau a unor raporturi de muncă reglementate de legislația muncii, astfel că, CAEM Rev.2 și CORM nu reglementează activitățile economice, ocupațiile și funcțiile care presupun o remunerare și nu pot fi aplicate în acest sens.

20. A arătat că inspectorul de integritate a încălcat termenul de desfășurare a procedurii administrative, or, procedura de control a fost inițiată odată cu depunerea și înregistrarea sesizării la Autoritatea Națională de Integritate – 28 decembrie 2020 și a fost finalizată la 28 octombrie 2021, adică aceasta a durat 303 zile, cu depășirea vădită a termenului de 30 de zile și termenul procedurii contrar art. 60 alin. (4) Cod administrativ nu a fost prelungit.

21. În aceste condiții, Radu Rebeja a solicitat instanței de contencios administrativ anularea actului de constatare nr. 346/16 din 28 octombrie 2021.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

22. Prin hotărârea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Radu Rebeja împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. 343/16 din 28 octombrie 2021, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.73, 79/105).

23. Pentru a hotărî astfel, Curtea de apel Chișinău (ca instanță de fond), analizând argumentele expuse de participanții la proces în coraport cu probatoriul administrat și cadrul legal pertinent aplicabil speței, a conchis asupra netemeinicieii acțiunii depuse de Radu Rebeja, iar în acest sens, se impun a fi precizate următoarele.

24. În sensul dispozițiilor art.20 și art.189 alin.(1) din Codul administrativ, instanța de fond a reținut că actul de constatare nr. 343/16 din 28 octombrie 2021, reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantului, așa cum, prin acesta au fost constatate încălcări admise de Radu Rebeja prin exercitarea concomitentă a mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și a funcției de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

25. Subsecvent, instanța de fond a enunțat că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

26. În continuare analizând prevederile art. 17, art. 20 art. 39, art. 189 și art. 207 din Codul administrativ, a reținut că reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima fază - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin cel puțin una din formele activității administrative: a) act administrativ individual; b) act administrativ normativ art. 12); c) contract administrativ; d) act real, e) operațiune administrativă. Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar al actului administrativ individual defavorabil.

27. În speță, instanța de fond a reținut că Radu Rebeja este destinatarul actului administrativ defavorabil contestat, iar în temeiul art. 36 din Legea nr.133/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și art. 191 alin.

(3) din Codul administrativ, actele de contestare pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului.

28. Subsecvent, instanța de fond a relevat că acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamantul Radu Rebeja cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

29. Totodată, art. 36 din Legea 133/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nu prevăd respectarea procedurii prealabile până la adresarea în instanța de judecată fiind stabilit, că actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta.

30. În acest context, instanța de fond a notat că acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual.

31. Subsecvent, a stabilit că reclamantul a făcut cunoștință cu actul contestat pe 10 noiembrie 2021, iar acțiunea a fost depusă în instanță la 25 noiembrie 2021, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamant.

32. În această ordine de idei, instanța de fond a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Radu Rebeja nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă, urmând a fi supus dezbaterii fondul cauzei.

33. Referitor la respectarea procedurii stabilite de lege, instanța de apel analizând prevederile art. 29, art. 32, art.60 alin.(1), (4) și (5) din Codul administrativ, art.10 alin.(1) din Legea nr.133 din 17 iunie 2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale, art.31 alin.(1), art.32 alin.(2)–(5), art.33, art.34 alin.(2), art.35, art.36, art.37 alin. (1)-(3) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în coraport cu materialele cauzei și dosarul administrativ, a constatat că, reclamantul eronat a invocat incidența în speță a dispozițiilor art. 60 din Codul administrativ. Or, legea specială ce reglementează procedura efectuării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum și a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor și anume, Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în redacția legii în vigoare la data inițierii controlului, stabilea alți termeni de finalizare a procedurii de verificare, care cumulativ depășesc cu mult termenul general al procedurii administrative de 30 de zile

prevăzut la art.60 din Codul administrativ, totodată nefiind stabilit un anumit termen limită în acest sens.

34. La acest capitol instanța de fond a subliniat că chestiunea cu privire la termenul de verificare a respectării regimului juridic al incompatibilităților în privința lui Radu Rebeja urma a fi verificată prin prisma art.27 din Codul administrativ, care cert statuează că, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

35. Prin urmare, având în vedere volumul de lucru realizat de către inspectorul de integritate și sarcina de lucru, instanța de fond a considerat că nu a fost încălcat termenul rezonabil al procedurii administrative.

36. La acest capitol , instanța de fond a ținut să menționeze că Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nu prevede careva limitări în timp al inspectorului de integritate la efectuarea controlului pentru a obține toată informația necesară în scopul examinării obiective, corecte și multiaspectuale a cauzei, cu emiterea în acest sens a unu act de constatare motivat și întemeiat. Or, termenul special de 30 de zile ar restricționa nu numai inspectorul de integritate în aplicarea instrumentelor necesare privind verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, dar și subiectul supus controlului în cazul imposibilității prezentării unor probe.

37. În aceste circumstanțe, instanța de fond a concluzionat de a respinge argumentele reclamantului care a invocat incidența în speță a dispozițiilor art. 60 din Codul administrativ.

38. Cu referire la temeinicia actului de constatare, instanța de fond cu referire la prevederile art. 16 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 70 din Constituția Republicii Moldova, art. 3 din Legea despre statutul deputatului în Parlament, precum și prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 24 iunie 2015 pentru interpretarea articolelor 69 alin. (2), 70 alin (1), 99 și 100 din Constituția Republicii Moldova (incompatibilitățile deputaților), a reținut că mandatul de deputat este incompatibil cu funcția de Președinte al Republicii Moldova; funcția de membru al Guvernului; funcția de Avocat al Poporului, de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului; funcția de ales local; exercitarea oricărei alte funcții remunerate, inclusiv a funcției acordate de un stat străin sau organizație internațională, cu excepția activității didactice și științifice desfășurate în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.

39. La fel, instanța de fond a stabilit că, legiuitorul interzice deputaților să dețină orice altă funcție remunerată, decât cea de deputat, fiind stabilită și o excepție – exercitarea activității didactice și științifice, în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.

40. În condițiile speței, instanța de fond a constatat cert, că prin hotărârea Curții Constituționale din 19 decembrie 2019 privind validarea unui mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, s-a validat mandatul de deputat al lui Radu Rebeja în Parlamentul Republicii Moldova.

41. Subsecvent, instanța de fond a reținut că concomitent cu exercitarea mandatului de deputat, Radu Rebeja a deținut și funcția de președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, iar potrivit declarației de avere și interese personale depuse de Radu Rebeja la 16 ianuarie 2020, pe parcursul anului 2019, reclamantul a beneficiat de salariu de la Asociația respectivă în mărime de 15 376,00 de lei (f. d. 14, dosar administrativ).

42. În virtutea acestor circumstanțe, instanța de apel a conchis că inspectorul de integritate întemeiat a constatat că Radu Rebeja a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, or, pe parcursul judecării cauzei în fond s-a constatat cert, că concomitent cu exercitarea mandatului de deputat, Radu Rebeja a deținut și funcția de președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, beneficiind de salariu pentru funcția de președinte al Asociației.

43. A mai conchis instanța de fond că prin acțiunea depusă, Radu Rebeja a invocat precum că, A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” este o persoană juridică necomercială, nonprofit, de utilitate publică, neguvernamentală și apolitică, iar Președintele Asociației desfășoară o activitate voluntară care nu este recompensată material, însă, aceste argumente ale reclamantului în nici un mod nu denotă netemeinicia actului de constatare contestat.

44. În aceste circumstanțe, instanța de apel a subliniat că orice funcție retribuită/remunerată se regăsește în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, iar activitățile care pot fi desfășurate în cadrul întreprinderilor în Republica Moldova sunt clasificate în Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei.

45. La acest capitol instanța de fond a ținut să menționeze că potrivit pct. 2 al ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 3 martie 2014, prezentul clasificator se va aplica în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatoriu pentru toate autoritățile administrației publice centrale și locale, unități bugetare, întreprinderi, organizații și instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, organizații patronale, sindicale, patronale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane juridice și fizice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere indicarea ocupației.

46. La caz, instanța de fond a stabilit că prin înscrisurile probatorii administrate la dosarul cauzei se confirmă cert, că Radu Rebeja a deținut/deține funcția de președinte, care se atribuie la grupa de bază 1114 din CORM, ceea ce presupune dreptul la o remunerare conform legii, totodată, a

constatat că ONG-ul pe care îl conduce, desfășoară genul de activitate antrenarea copiilor cu vârsta de 5-15 ani, adică desfășoară activități ale cluburilor sportive, le oferă ocazia copiilor de a se antrena în diverse sporturi.

47. Prin urmare, instanța de fond a reținut că funcția de președinte al unei Asociații Obștești este de natură remunerată, iar remunerarea sau neremunerarea reclamantului, nu schimbă esența și scopul funcției de președinte și nici drepturile și obligațiile ce-i revin conform statutului.

48. Astfel, în contextul celor enunțate, instanța de fond a respins argumentele reclamantului precum că nu a fost remunerat pentru funcția de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, or, din declarația de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate de Radu Rebeja pentru anul 2019, rezultă că pe perioada anului 2019, Radu Rebeja a beneficiat de salariu de la Asociația Obștească respectivă.

49. A mai conchis instanța de fond că nu sunt de primit nici argumentele reclamantului care a invocat că, deținerea mandatului de deputat și deținerea calității/funcției de fondator, membru și președinte a asociației obștești nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, or, art. 3 din Legea nr. 39/1994 și art. 70 din Constituție, instituie prohibiția deținerii de către deputat a oricărei funcții remunerate.

50. În continuare, instanța de fond a respins și argumentele reclamantului care a susținut că prin ordinul nr. 20/09 din 20 septembrie 2019, a delegat toate obligațiile și responsabilitățile administratorului de către Victor Rebeja în cadrul A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

51. În acest sens, instanța de fond a evidențiat că deși prin ordinul indicat, s-a dispus delegarea atribuțiilor către Victor Rebeja, în perioada exercitării mandatului de deputat, Radu Rebeja a continuat să îndeplinească atribuțiile funcției de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, fapt confirmat prin faptul că, la 22 ianuarie 2020, Radu Rebeja a semnat acordul adițional nr. 54367-AAP la contractul nr. 76920-P de conectare la serviciile fiscale electronice, prin semnarea cererii nr. 233897 de acordare a accesului la serviciile fiscale electronice; la 03 ianuarie 2020, Radu Rebeja a semnat contractul nr. 243 privind deschiderea și administrarea contului curent pentru persoane juridice și contractul nr. 306 de prestare a serviciilor de plăți electronice prin intermediul sistemului MICB Web-Business; la 22 decembrie 2020, Radu Rebeja a semnat procura prin care l-a împuternicit pe Victor Rebeja să reprezinte interesele Asociației, inclusiv dreptul de a depune bani în contul Asociației din cadrul B.C. „Moldindconbank” S.A., de a semna și ridica documente în numele Asociației în cadrul Băncii respective.

52. Astfel, la caz, instanța de fond a relevat că din înscrierile administrate la dosarul cauzei denotă cert, că pe perioada deținerii mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Radu Rebeja a continuat să exercite

atribuțiile funcției de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

53. În continuare, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate și argumentele reclamantului care a invocat că deținând funcția de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, nu a fost remunerat pentru funcția exercitată, or, faptul că subiectul controlului nu a fost răsplătit pentru munca sa în cadrul Asociației, nu îndepărtează caracterul incompatibil al funcției respective cu calitatea de deputat.

54. În acest sens, instanța de fond a evidențiat că pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite și această cumulare să nu fie permisă de lege, condiții care în speță sunt întrunite și confirmă dincolo de orice dubiu rezonabil, că reclamantul a admis încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

55. Având în vedere aceste circumstanțe, instanța de fond a conchis că inspectorul de integritate în mod just a dispus decăderea lui Radu Rebeja din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică și a mandatului de deputat, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească în condițiile art. 23 alin. (6)-(8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cu înscrierea acestuia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

56. Or, art. 23 alin. (6)-(8) din Legea nr. 133/2016, în redacția în vigoare la data emiterii actului, avea un caracter imperativ și nu acorda inspectorului de integritate dreptul și posibilitatea de a decide aplicarea acestei sancțiuni.

57. În aceste circumstanțe, instanța de fond a concluzionat că argumentele reclamantului nu pot fi reținute la caz, deoarece ultima interpretează eronat normele de drept și situația de fapt. Or, simpla nemulțumire a lui Radu Rebeja cu actul administrativ individual defavorabil, nu atrage după sine anularea acestuia.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

58. La 18 iulie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Alexandr Tabarcea, acționând în numele și interesele lui Radu Rebeja, a depus recurs nemotivat (f.d.102), iar la 16 martie 2023, a depus motivarea recursului împotriva hotărârii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea de contencios administrativ depusă de Radu Rebeja cu privire la anularea Actului de constatare nr. 343/16 din 28 octombrie 2021 (f.d. 103/112).

59. În motivarea recursului au fost invocate argumente și motive similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a indicat că prima instanță, la adoptarea soluției, nu a raportat starea de fapt la starea de drept aplicabilă speței, a încălcat flagrant regulile de apreciere a probelor, acționând după judecată proprie, neglijând unele probe decisive prezentate și susținute de partea reclamantă, precum și a ignorat exigențele legii materiale, fapt ce a condus la adoptarea unei soluții contradictorii și ilegale.

60. La 30 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa intimitei Autoritatea Națională de Integritate, copia cereri de recurs depusă de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandr Tabarcea, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f.d.116).

61. La 31 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.118), Autoritatea Națională de Integritate a depus referință la cererea de recurs depusă de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandr Tabarcea, prin care a solicitat în temeiul art.248 alin.(1), lit.a) din Codul administrativ, respingerea recursului cu menținerea hotărârii instanței de fond (f.d.119/120).

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

62. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023), relevă că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

63. Din materialele cauzei, rezultă că, Curtea de Apel Chișinău (ca instanță de fond), a pronunțat hotărârea contestată la 23 iunie 2022 (f.d.)

64. La 18 iulie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Alexandr Tabarcea, acționând în numele și interesele lui Radu Rebeja, a depus recurs nemotivat, împotriva hotărârii 23 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău(f.d.102).

65. Copia hotărârii motivate din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, prin intermediul poștei terestre, care a fost recepționată de către recurent la data de 16 februarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.98).

66. La 16 martie 2023, Radu Rebeja și reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea, au depus motivarea recursului, împotriva hotărârii 23 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.103/112).

67. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Radu Rebeja și reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea, s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

68. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului. Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

69. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevedea următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

70. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

71. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

72. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

73. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

74. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

75. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

76. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

77. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

78. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

79. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

80. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea, or, redarea circumstanțelor de fapt și de drept în recurs nu poate constitui temei de admisibilitate.

81. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Radu Rebeja și de reprezentantul acestuia, avocat Alexandr Tabarcea.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni